SAMEN VEILIG

Jaarverslag 2016 Veiligheidsregio IJsselland

Veiligheidsregio IJsselland

Brandweer | GHOR | Politie | Gemeenten

4 HOUD JE VLUCHTWEG VRIJ

6 Brandveiligheid in de regio vergroten

Dorpsbrandwachten Greet & Erik

7 Systeemtest 2016

8 ORANJES VIEREN FEEST IN ZWOLLE

9 Koningsdag als hoogtepunt

10 Gemene deler(s)

11 GHOR

12 Feiten en cijfers 2016

14 Alert

15 MAAK JIJ HET UIT?

16 Ruim €12.000,- voor Stichting Roparun

17 Zilveren rookmelder voor

interactieve brandpreventievideo's

STH team Oost

Arbeidshygiëne

18 ER SAMEN STAAN ALS DAT NODIG IS

20 ZICHTBAAR IN VERBINDING

22 En wat brengt 2017 ons?

2016:

een energiek en bruisend jaar

2016...een jaar met noemenswaardige incidenten in de regio, zoals het treinongeval in Dalfsen waar wereldwijd aandacht voor was. Of de brand op de Deventerse Brink in maart waaruit mooie publieksacties naar voren gekomen zijn om het bewustzijn op brandveilig leven te vergroten. Op mij maakte daarnaast de woonbootbrand in Zwolle flinke indruk, waarbij helaas twee dodelijke slachtoffers te betreuren waren. Ik was 's nachts als burgervader bij het incident aanwezig.
Het was ook het jaar van mooie momenten: Koningsdag, een waar feest met een mooie samenwerking tussen gemeente, politie, NCTV en veiligheidsregio. We namen afscheid van collega's die met pensioen gingen en huldigden diverse mensen voor hun bijzondere verdiensten. Daarnaast wensten we half december regionaal commandant Lieke Sievers veel succes met haar nieuwe baan als burgemeester van gemeente Edam-Volendam. Na 8 jaar samenwerken scheidden onze wegen om elkaar elders vast weer te treffen. In het Algemeen Bestuur kunnen we terugkijken op een jaar waarin we ook mooie resultaten hebben bereikt, zoals de financiële verdeelsystematiek tussen gemeenten en de ontwikkelingen rond team bevolkingszorg. We zijn gekomen tot een compacte pool van collega's uit gemeenten en veiligheidsregio die bij nacht en ontij in te zetten zijn voor gemeentelijke taken zoals opvang en crisiscommunicatie. Ik kijk uit naar 2017, een nieuw jaar met nieuwe kansen.
Een jaar veiligheid: voor elkaar!

Henk Jan Meijer
Voorzitter Veiligheidsregio IJsselland

1130

is het bouwjaar van het oudste pand in Deventer.

320

rookmelders zijn uitgedeeld tijdens de acties in de binnenstad.

Bekijk hier het filmpje over brandveilig wonen in een oude binnenstad

De eerste melding van een buurtbewoner over de brand op de Brink in Deventer, 22 maart, ging over rook die uit het dak kwam. Twee blusploegen en een redvoertuig gingen direct ter plaatse en verkenden het pand van 'De Buren van Schimmelpenninck' en de panden ernaast. Het incident had veel impact: één van de bewoners kon niet meer gered worden.

HOUD JE VLUCHTWEG VRIJ

Geert Pakkert, bevelvoerder brandweer

De brand op de Brink staat brandweerman Geert Pakkert nog goed bij: "Er was brand in het pand op de derde verdieping. De trappen daar naartoe zijn lang en steil dus het was een flinke klus om ons materiaal, de slangen, naar boven te krijgen. Het is belangrijk voor bewoners om hun vluchtweg vrij te houden om naar buiten te komen, maar daarnaast heeft de brandweer er ook baat bij als zij naar binnen moet. Een wasrekje hangt of staat dan al snel hinderlijk in de weg."

Rookmelders en een veilige vluchtweg

In een kwetsbare, Middeleeuwse binnenstad heeft de brandweer uiteraard ook aandacht voor de naastgelegen panden om een uitbreiding van de brand te voorkomen. Naast het feit dat panden in de binnenstad over het algemeen moeilijk te bereiken zijn door de brandweer, vragen gaten en doorvoeringen in scheidingsmuren van woningen, winkels en horeca, extra aandacht. Hierdoor kan een brand zich namelijk sneller uitbreiden. Geert: "In het getroffen pand op de Brink gingen de rookmelders wel af. Het geluid van een rookmelder alarmeert je als bewoner, maar daarna heb je nog maar een paar minuten de tijd om te vluchten. Door rookvorming zie je weinig of niets. Bedenk daarom van tevoren welke vluchtweg je neemt en wat je in het donker tegen kunt komen."

Brandveilig Leven

Mede naar aanleiding van deze brand onderzoekt gemeente Deventer samen met Brandweer IJsselland hoe het aantal heftige branden in de binnenstad kan worden teruggedrongen. Een eerste stap waren de acties in de binnenstad eind oktober. Ruim 3400 inwoners van de binnenstad kregen een brief met een flyer om een rookmelder te komen ophalen op de Brink of Grote Kerkhof. Het daar aanwezige brandweerpersoneel kon gerichte vragen beantwoorden en eventueel meelopen naar de woning voor advies. In januari start een pilot waarin de brandweer gratis adviesgesprekken aan huis aanbiedt. In eerste instantie in het Bergkwartier, daarna in de rest van de binnenstad. Begin januari ontvangen bewoners van het Bergkwartier een brief waarin zij op deze mogelijkheid worden gewezen en worden uitgenodigd een afspraak te maken.

"Wonen in de mooie historische binnenstad vraagt extra zorg van bewoners voor brandpreventie. Brand voorkomen, een beginnende brand snel opmerken en zorgen dat je snel kunt vluchten is belangrijk. Branden in de binnenstad leren ons dat een brand daar vaak klein begint, maar grote gevolgen kan hebben. We willen een herhaling voorkomen. Daar kunnen alle bewoners aan bijdragen."

Andries Heidema
burgemeester Gemeente Deventer

Brandveiligheid in de regio vergroten

Brand. Dat overkomt mij niet. Iets dat veel mensen denken, maar in de praktijk helaas niet klopt. Jaarlijks zijn er in onze regio zo'n 160 woningbranden. Brandveilig Leven heeft daarom veel aandacht. Het programma zet in op campagnes en activiteiten die brand in huis moeten voorkomen of, als het toch misgaat, de gevolgen zoveel mogelijk beperken.

Niet iedereen loopt dezelfde risico's. En niet iedereen wordt op dezelfde manier bereikt.

Check hier de pdf of je kamer wel brandveilig is

In 2016 is daarom ingezet op verschillende boodschappen en kanalen, gericht op verschillende doelgroepen. Interactieve video's voor ouderen en jonge gezinnen, een artikel met tips voor huurders in een uitgave van een woningstichting, een bijdrage aan een gids voor studenten, aanwezigheid op de Kampeer & Vrije Tijd beurs in Hardenberg en een actie in de oude binnenstad van Deventer zijn hier voorbeelden van.

Dorpsbrandwachten Greet & Erik

Een relatief nieuw fenomeen in IJsselland zijn onze dorpsbrandwachten. In de gemeenten Bathmen en Olst-Wijhe zetten dorpsbrandwachten Greet Knol (Olst-Wijhe) en Erik Brilman (Bathmen) zich in voor het vergroten van het risicobewustzijn op het gebied van brand. Greet en Erik proberen mensen in hun eigen woonomgeving bewust te maken van risico's, geven tips & trucs om risico's te beperken en zijn aanspreekpunt voor de inwoners.

Door de informatie die de dorpsbrandwachten delen en de eenvoudig uitvoerbare adviezen krijgt brandveilig wonen een belangrijke impuls.

70%

In 70% van alle woningen hangt een rookmelder. Slechts 45% doet het ook echt. Controleer je rookmelder iedere eerste maandag van de maand door op de testknop te drukken.

Systeemtest 2016

Op donderdag 3 november om 15:30 uur komt bij meldkamer Oost Nederland het bericht binnen dat bij het hoogspannings-schakelstation van Enexis aan de Stelling 6 in Hardenberg een explosie is geweest en dat er een brand is ontstaan. Met deze melding ging de systeemtest van 2016 van start.

Een verwarde man had zich verstopt op het hoogspannings-schakelstation van Enexis te Hardenberg. Hij maakte hier kortsluiting in het schakelstation, waarbij een explosie en aansluitend brand in het stroomverdeelstation ontstond. Hierdoor viel alle stroom uit in de gemeente Hardenberg voor tenminste de komende 48 uur.
Aan de hand van dit scenario werd de systeemtest van 2016 uitgevoerd. Acht maanden vóór de test startten de voorbereidingen al. Een gevarieerd team, waarin hulpdiensten en partners waren vertegenwoordigd, werkten nauw samen om een zo realistisch mogelijke oefening voor te bereiden. Ook de deelname van een filmploeg van RTV Oost gaf een extra dynamiek voor veel spelers en gaf een goed beeld van de systeemtest. Bekijk de uitzending (Scan de QR-code).

Burgemeester Peter Snijders, gemeente Hardenberg, kijkt terug op een leerzame oefening:

> "Dat oefenen is ontzettend belangrijk. Ik vergelijk het met een voetbalwedstrijd. Deze kun je niet spelen zonder flink te hebben geoefend. Het mooie van een oefening is dat je er altijd van leert."

Een systeemtest is een onverwachte grote alarmeringsoefening waarbij de hulpverleningsdiensten met elkaar samenwerken om de zogenaamde crisis op te lossen. Een keer in het anderhalf jaar wordt er een systeemtest georganiseerd waarbij de gehele hoofdstructuur van de crisisorganisatie wordt getest. Alle processen binnen de oefening worden waargenomen, beoordeeld en geëvalueerd, zodat de crisisorganisatie zich kan blijven ontwikkelen.

Bekijk hier de uitzending van rtv Oost over de systeemtest van Veiligheidsregio IJsselland

97%

is de score die de crisisorganisatie behaalde op de door de Inspectie Veiligheid en Justitie getoetste onderdelen van de systeemtest.

ORANJES VIEREN FEEST IN ZWOLLE

Op 27 april vierde dit jaar heel Zwolle feest met de Koninklijke familie. Tijdens deze succesvolle maar koude Koningsdag stond de hele stad in het teken van het bezoek van de Oranjes. Maar liefst vijf maanden aan voorbereidingen hebben naar deze nationale feestdag geleid.

Op 12 oktober 2015 kwam de Rijksvoorlichtingsdienst (RVD) met de officiële mededeling dat Koningsdag 2016 in Zwolle gevierd zou worden. Vanaf november begon de nauwe samenwerking tussen de politie, SGBO (Staf Grootschalig en Bijzonder Optreden), gemeente Zwolle en Veiligheidsregio IJsselland voor Koningsdag 2016. Een projectorganisatie werd gevormd om de feestdag vorm te geven en ervoor te zorgen dat alles in goede banen werd geleid. Er was een continue afstemming tussen alle betrokken partijen om zo iedereen op de hoogte te houden van de besluiten, afspraken en ontwikkelingen. Veiligheidsregio IJsselland heeft in de voorbereiding drie producten afgeleverd: Een integraal operationeel plan (IOP) waarin alle afwijkende afspraken ten opzichte van het crisisplan staan beschreven; Een table-top oefening om de afspraken uit het IOP te testen; en een logboek met daarin alle, vanuit veiligheidsoptiek, gegeven adviezen aan de organisatie.

Koningsdag 2016

Op de koudste koninklijke feestdag sinds 1985 waren de veiligheidsdiensten duidelijk aanwezig om er voor te zorgen dat Koningsdag 2016 volgens plan verliep. Voor de veiligheidsregio en alle andere teams is alles rustig verlopen.

900

Ruim 900 medewerkers van hulpdiensten hadden tijdens Koningsdag dienst.

"Voor ons als organisatie was de oefening vóór Koningsdag eigenlijk spannender dan de dag zelf. Je laat dan iets gebeuren waarvan je hoopt dat het op de dag zelf niet gebeurt. De algemene verwachting is dat het evenement gewoon ordelijk verloopt."

Richard Kamphuis, hoofd veiligheidsbureau.

Koningsdag als hoogtepunt!

Samenwerking tussen de hulpdiensten is een dagelijkse bezigheid. Bij ongevallen en andere ernstige incidenten loopt de samenwerking tussen de gemeente (bevolkingszorg), brandweer-, ambulance- en politiecollega's als vanzelfsprekend. Maar ook dit jaar zijn er weer een paar momenten te benoemen waarin de samenwerking bijzonder was.
Het hoogtepunt van 2016 was natuurlijk de nationale viering van Koningsdag in Zwolle. Maandenlang is er op verschillende niveaus intensief samengewerkt om er uiteindelijk een prachtige dag van te maken. Een ander mooi resultaat dit jaar was de gezamenlijke opleiding tot Operationeel Leider. Twee politiechefs en twee brandweerchefs volgden tegelijk de opleiding en deden met succes examen.
Waar binnen Veiligheidsregio IJsselland eerder alleen Operationeel Leiders vanuit de brandweer officieel gecertificeerd waren geldt dat nu ook voor de Operationeel Leiders van de politie. Een mooi multidisciplinair resultaat!

Arjan Mengerink
Districtschef IJsselland en namens de politie lid van de Veiligheidsdirectie

Gemene deler(s)

Gekeken naar de samenwerking met IJsselland viel het mij op dat we elkaar steeds beter weten te vinden. De regio stelt zich collegiaal op en is altijd bereid om mee te denken. We sturen op resultaat: het moet ergens toe dienen.
De projecten die we samen hebben doorlopen, zijn erg divers. Zo rondden we in september het rapport en de brochure 'Brand, kan dat ook bij mij?' af, een project van de brandonderzoekers. Ook bekijken we met drie regio's de veiligheid op het spoor en verzorgen we afstemming rondom de vluchtelingen opvang met de provincie.
We werken nu succesvol samen op basis van behoefte maar ik zie voor 2017 en volgende jaren dat we structureler gaan optrekken en onze ambitie gezamenlijk bepalen. Op meerdere thema's kunnen we de krachten bundelen, zoals risicocommunicatie en kwaliteitszorg.

Wat is Oost 5?
Oost 5 is het samenwerkingsverband van de vijf oostelijke veiligheidsregio's. Het gaat hier om de veiligheidsregio's Twente, Noord- en Oost Gelderland, Gelderland-Midden, Gelderland-Zuid en IJsselland.

Herman Meuleman
Secretaris Veiligheidsregio Twente

1800
inwoners van IJsselland hebben dit jaar een workshop gevolgd op het gebied van Eerste Hulp en/of reanimatie. Mensen hebben op deze manier hun zelfredzaamheid vergroot én kunnen een ander helpen als dat nodig is.

GHOR

Zorgorganisaties beter voorbereid
GHOR stimuleert dat zorgorganisaties, waar 24-uurszorg wordt geleverd aan cliënten, hun voorbereiding op crisissituaties verbeteren. In IJsselland zijn dit zo'n 260 zorglocaties van in totaal 29 zorgorganisaties uit de sectoren gehandicaptenzorg, verpleging en verzorging, revalidatiecentra en beschermde woonvormen. Deze zorgorganisaties delen allemaal hun gegevens via een webapplicatie. De zorgorganisaties hebben voortgang geboekt met hun voorbereiding: eind 2015 hadden acht zorgorganisaties een beoefend zorgcontinuïteitsplan. Eind 2016 waren dat er al vijftien. Veel crisisteams van zorgorganisaties hebben inmiddels getraind, van alle sectoren is ruim 52% goed voorbereid. Een flinke verbetering ten opzichte van 2015.

Trainen en oefenen met partners
Ook dit jaar is weer volop getraind en geoefend. Dat gebeurde regelmatig samen met collega's uit andere veiligheidsregio's. Onder andere Hogeschool Windesheim en het Deventer Ziekenhuis dienden als oefenlocatie. Het is goed om te merken dat partijen zich zelf aanmelden om mee te oefenen. Dit jaar hebben we een flinke stap gezet met netcentrisch werken binnen de geneeskundige keten. Tijdens inzetten heeft de meerwaarde van het netcentrisch delen van informatie binnen de geneeskundige partners zijn waarde bewezen. Veel partners, zoals ziekenhuizen, GGD en de ambulancedienst, hebben informatiecoördinatoren aangesteld die samen met het Hoofd Informatie van het GHOR-bureau informatie delen tijdens een incident.

Netcentrisch werken
helpt hulpdiensten en partners om snel te komen tot een eenduidig beeld van de situatie bij een inzet. Dit gedeelde totaalbeeld dient als basis voor de te nemen besluiten en in te zetten acties. We gebruiken hiervoor LCMS, een computersysteem.

"De deelname aan de reanimatiecursussen van het Nederlandse Rode Kruis geven steeds meer aan dat inwoners van het nut en de noodzaak hiervan overtuigd raken. Een kind kan maar zo in de situatie verkeren dat acute hulp nodig is die dan door ouders kan worden gegeven. Wat er ook voor ernstigs gebeurt, het duurt altijd even voordat de hulpdiensten ter plaatse zijn. Zelfredzaamheid is belangrijk als elke seconde telt. Ik ben blij met de toenemende zelfredzaamheid."

Bort Koelewijn
Burgemeester Kampen

FEITEN EN CIJFERS 2016

Specialisme Technische Hulpverlening

1
(en 1e) landelijke specialisme

5
regioteams

9
man per team

142
opgeleide en getrainde beroeps en vrijwilligers

1
inzet (vooralsnog)

90
minuten opkomsttijd

60
uur aan (initiële) opleiding

30
(gemiddeld) opgeleide STH'ers per regio

Bedrijfsvoering

1140
medewerkers zijn in dienst bij Veiligheidsregio IJsselland. De jongste medewerker is 18 jaar, de oudste 70 jaar.

144 vrouwen

996 mannen

85 beroeps brandweer-collega's

waarvan 65 vrouwelijke brandweercollega's

797 vrijwillige brandweercollega's

Meldingen

3743
Automatische meldingen: meldingen die via alarm-of brandmeldsystemen binnen komen bij de MON.

1343
Ongevalsmeldingen: alle incidenten op de weg, het spoor of op het water. Aanrijdingen met of zonder letsel of een voertuig te water.

1298
Brandmeldingen: incidenten zoals branden in gebouwen en buitenbranden zoals containerbrand, bermbrand, autobrand en brandgeruchten.

7
GRIP incidenten: de zogenaamde multi-inzetten waarbij meerdere hulpdiensten tegelijkertijd in actie zijn, de gemeente als bestuurder een rol heeft of zelfs de minister. Denk hierbij aan de brand op de Brink in Deventer

1691
Dienstverlenings-meldingen: dit zijn incidenten zoals buitensluiting of liftopsluiting, bijstand van de ambulancezorg of dier in problemen.

ALERT

Het jaar 2016 was een boeiend jaar voor de 43ste brigade, de eenheid waar ik deel van uitmaak. Niet alleen op expeditionair gebied gebeurde veel, maar ook op het gebied van nationale samenwerking. Zelf heb ik afgelopen jaar een voortrekkersrol gehad bij het zogenaamde 'Mobiel Toezicht Veiligheid' (MTV). Daarbij voeren de Marechaussee en infanterie eenheden samen mobiele controleposten aan de grens uit om illegale vluchtelingenstromen tegen te gaan.
Op het vlak van opleiden en trainen binnen Veiligheidsregio IJsselland mocht Defensie samen met team Multidisciplinair Opleiden Trainen en Oefenen een bijdrage leveren aan de trainingen van afgelopen jaar. Daarnaast werkten we mee aan de systeemtest van dit jaar.
Voor het komende jaar ligt de focus op het nader uitwerken van de diverse multi-oefeningen en het voorbereiden en uitvoeren van de jaarlijkse ALERT oefening. Ook in 2017 blijft Defensie een betrouwbaar en structureel partner voor Nederland.

Hermen de Haan
Regionaal Militair Adviseur IJsselland

Bekijk hier het filmpje van een uitruk van Brandweer IJsselland

347

Sinds de start van regionale wervingscampagnes in 2015 solliciteerden al ruim 347 doorzetters als vrijwilliger bij de brandweer. Een groot deel solliciteerde tijdens een van de drie wervingscampagnes, maar ook tussen de campagnes door bleven mensen belangstelling tonen. Zo vaak zelfs, dat er begin 2016 een extra selectiedag werd gehouden.

Om 24 uur per dag paraat te kunnen staan, blijven de brandweerposten uit de regio op zoek naar nieuwe vrijwilligers. Ieder jaar is er daarom een regionale wervingscampagne. In 2016 was de vraag naar nieuwe collega's, onder andere door natuurlijk verloop, dusdanig hoog dat er zelfs twee campagnes zijn geweest. Afgelopen jaar solliciteerden 21 vrouwen en 116 mannen voor een functie als brandweervrijwilliger.

137

doorzetters solliciteerden in 2016 als brandweervrijwilliger in IJsselland.

Succesvolle wervingscampagnes nieuwe brandweervrijwilligers

MAAK JIJ HET UIT?

Potentiële vrijwilligers werden geworven met regionale middelen zoals posters, flyers, informatiebrochures, de facebookpagina 'Veilig in IJsselland' en het twitteraccount @VRIJsselland. En ook lokaal werden er diverse acties georganiseerd. Zo gingen collega's van diverse posten bedrijven langs, stonden ze op (informatie)markten, beurzen en lokale evenementen of maakten ze filmpjes en organiseerden 'demo's en open' oefeningen.

Tijdens de tweede campagne, die liep van 1 november 2016 tot 15 januari 2017, lag de focus bij de werving voornamelijk op vrouwen. De reden hiervan is het lage aantal vrouwelijke vrijwilligers, namelijk 57 vrouwen ten opzichte van 735 mannen, terwijl vrouwen juist goed in staat zijn om het vak uit te oefenen.

Brandweervrouw in hart en nieren Kamei de Jonge heeft haar bestemming gevonden. Sinds medio juni 2016 maakt ze officieel deel uit van het beroepskorps van Brandweer IJsselland. De 25-jarige Deventerse hoeft er niet over na te denken: "De brandweer is een heel bewuste keuze. Op mijn tiende was ik al bij de jeugdbrandweer. Het zit in de familie." Kamei stroomde als vrijwilliger door naar de beroepsbrandweer. "Op 1 juni werd ik beroeps en op 24 juni ben ik geslaagd voor de opleiding Manschap A. Precies wat ik graag wilde!"

"De brandweer is een heel bewuste keuze. Op mijn tiende was ik al bij de jeugdbrandweer. Het zit in de familie."

Kamei de Jonge, Manschap in Deventer

IN DE MEDIA

Ruim €12.000,- voor Stichting Roparun

Lopers, fietsers en ondersteuners, een heel team van collega's deed tijdens het Pinksterweekend mee aan de Roparun. Een estafetteloop van meer dan 500 kilometer van Parijs en Hamburg naar Rotterdam om op die manier geld op te halen voor mensen met kanker, onder het motto: 'Leven toevoegen aan de dagen, waar vaak geen dagen meer kunnen worden toegevoegd aan het leven.'Het was een hele klus voor het team, want naast de loop, moesten vooraf zaken als catering, sponsoren en vervoer ook

Bekijk hier het filmpje van de Roparun 2016

geregeld worden. Tijdens het de loop kreeg het team ook nog diverse tegenslagen zoals blessures, ziekte en heel veel regen, te verduren. En toch wist het team na 564 kilometer de finish in Rotterdam ruim binnen de tijd te bereiken. Mede door hun doorzettingsvermogen, de teamspirit en de geweldige aanmoediging in Nederland hebben ze het gehaald. Een prestatie op trots op te zijn! Dankzij diverse sponsoracties en de verkoop van loten wist het team in totaal ruim 12.000 euro op te halen voor de stichting.

1034

In de maand juli zijn 853 portofoons en 181 mobilofoons opnieuw geprogrammeerd ten behoeve van de nieuwe Fleetmap.

376x

werd er een tweet verstuurd via @VRIJsselland.
Volg jij ons al? Dan blijf je ook in 2017 op hoogte.

INNOVATIE

Zilveren rookmelder voor interactieve brandpreventievideo's

Brand kan iedereen overkomen. Maar niet iedereen weet hoe brand ontstaat en wat je in dat geval het beste kunt doen. Veiligheidsregio IJsselland en Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland ontwikkelden twee video's die mensen hier op een interactieve manier bewust van maken. De video's zijn in april bekroond met de Zilveren rookmelder, een initiatief van het Netwerk Nationale Brandpreventieweken.

Bekijk hier het filmpje gericht op ouderen

Bekijk hier het filmpje voor jonge gezinnen

Bekijk hier het filmpje van de making of

STH team Oost

29 brandweercollega's van binnen en buiten de regio vormen samen het Specialisme Technische Hulpverlening (STH) van team Oost in Nederland. STH is het eerste landelijk specialisme dat is ontwikkeld in een bovenregionale samenstelling. In totaal zijn er vijf regio's verspreid over heel Nederland met 142 beroeps en vrijwilligers die samen het STH vormen. Zij zijn inzetbaar bij

complexe en grote incidenten zoals instortingen van gebouwen of treinongevallen. Op 3 juni 2016 werd de hulp van de STH-teams Noord en Oost ingeroepen bij een gasexplosie op Urk, waarbij verschillende huizen waren verwoest. Dankzij deze teams kon er naar eventuele slachtoffers gezocht worden in de verwoeste en instabiele huizen.

Arbeidshygiëne

Schoon werken heeft landelijk veel aandacht. Binnen Veiligheidsregio IJsselland valt het onderwerp onder het organisatiebrede programma Samen Gezond & Vitaal. Om brandweerlieden meer bewust te maken van gezondheidsrisico's die het bestrijden van brand met zich meebrengt en de maatregelen die ieder van hen kan nemen om deze risico's te verkleinen zijn verschillende middelen ingezet. Onder het motto 'schoon werken bij brand doe je niet alleen voor je eigen gezondheid, maar ook voor die van je collega en die van je omgeving' zijn het afgelopen jaar onder meer instructievideo's gemaakt,

zijn kazernevloeren en wasruimten van stickers voorzien en is een bijeenkomst georganiseerd, waarin posten met elkaar meningen, tips en trucs uitwisselden. Tijdens de bijeenkomst zijn er drie prioriteiten opgesteld op gebied van arbeidshygiëne. Hiermee is de projectgroep aan de slag gegaan met diverse oplossingen als resultaat.

ER SAMEN STAAN WANNEER HET NODIG IS

Een frisse dinsdagochtend 23 februari net na de ochtendspits. Op de Vechtdallijn botste de passagierstrein vanuit Zwolle tegen een hoogwerker, van een kraanverhuurbedrijf, op een bewaakte spoorwegovergang tussen Dalfsen en Ommen. Bij het noodlottige ongeval kwam de machinist om het leven en raakten enkele mensen gewond. Hulpdiensten rukten uit naar de plaats van het incident. Crisisfunctionarissen kwamen vanuit de hele regio naar Zwolle en Dalfsen om hun collega's op kantoor te helpen bij dit incident.

Jan Wittenberg was die dag actief als voorlichter en bekend met het gebied. "Rijdend naar het incident dacht ik nog dat het mee kon vallen want het was een open veld. Eenmaal aangekomen zag ik dat vier treindelen naast het spoor in het weiland terecht waren gekomen en dat had ik nooit eerder gezien. Nationale en internationale media kwamen naar Dalfsen toe om verslag te leggen. Telefonisch kregen we vragen van nieuwszenders NBC, BBC en CNN. Dat was even schakelen van Nederlands naar Engels en Duits spreken!"

Burgemeester Han Noten was snel ter plaatse bij het incident: "Ik wilde weten wat er speelde voor ik op het gemeentehuis met hulpdiensten en later met de media in gesprek zou gaan. Wat ik zag in dat weiland, vergeet ik niet snel. Het had heel anders kunnen lopen bij dit incident als het op een ander tijdstip was gebeurd."

Het was niet druk in de trein, omdat de ochtendspits net voorbij was. Toch kwamen er vanuit (social) media en bij de Gemeente Dalfsen veel vragen binnen over de oorzaak van het incident en het handelingsperspectief: wat kunnen we doen? Die informatie werd in hoog tempo gedeeld via de online kanalen van Veiligheidsregio IJsselland en de gemeente. Later die dag en avond gaf burgemeester Noten een persverklaring. Ook is hij 's avonds, samen met de directeur van ARRIVA, dhr. Anne Hettinga bij RTL Latenight aangeschoven voor een uitgebreid interview over het incident.

> "Bij een incident moet een burgemeester handelen als bestuurder en knopen doorhakken, maar tegelijkertijd ook als burgervader actief zijn. Je wilt getroffenen een hart onder riem steken. En dat betrof niet alleen de slachtoffers maar ook de omwonenden"
>
> Han Noten, burgemeester Gemeente Dalfsen

5
ambassades belden naar gemeente en veiligheidsregio met de vraag of er ook mensen in de trein zaten afkomstig uit hun land.

100
crisisfunctionarissen waren aan het werk voor dit incident.

1531
tweets verstuurden mensen nét na de start van het incident om 9.00 uur.

126
kilometers from Amsterdam' gaven de buitenlandse media mee voor de geografische ligging van Dalfsen.

ZICHTBAAR IN VERBINDING

Eind 2016 nam regionaal commandant en voorzitter veiligheidsdirectie Lieke Sievers na acht jaar afscheid van Veiligheidsregio IJsselland. In vogelvlucht blikt ze terug op haar loopbaan van 2008 tot 2016: “Er is veel tot stand gekomen de afgelopen jaren en daar kijk ik met veel plezier en voldoening op terug. We hebben veel kunnen realiseren voor de IJssellandse inwoners, zijn zichtbaarder voor publiek en partners en hebben het vertrouwen vanuit alle gemeenten in onze regio. Medewerkers zien kansen en staan zichtbaar in verbinding met de samenleving.”

2008-2009

De meldkamers van VNOG en IJsselland worden samengevoegd in Apeldoorn, iets wat nooit eerder op deze schaal in Nederland was gedaan, een intensief traject wat loopt van 2009 tot 2010. De samenwerking tussen de gemeentebesturen en commandanten onderling moet nog op gang komen. De veiligheidsregio is dan nog een kleine organisatie, en alle brandweerkorpsen vallen nog onder de gemeenten: 11 zelfstandige korpsen, die min of meer als eilandjes functioneerden, met samen 36 posten in de regio.

2010

De landelijke wetgeving verandert en resulteert regionaal in een bestuursopdracht om te komen tot een veiligheidsregio waarvan alle korpsen uit de regio deel uitmaken. Het algemeen bestuur geeft de aftrap voor ‘Vorming Brandweer IJsselland’, een traject dat op 1 januari 2014 gereed moet zijn. De commandanten zijn op dat moment al een jaar in regionale dienst. Er wordt een projectorganisatie ingericht, waar enkele externe adviseurs aan deelnemen, en vooral veel collega’s uit alle korpsen en het regiobureau.

2011-2013

Communicatie en betrokkenheid zijn belangrijke onderdelen in het reorganisatieproces en daarom zijn er veel ontmoetingsmomenten waaronder Meet en Greet-avonden en klankbordgroep-bijeenkomsten. Het gesprek gaat daarbij over eigenheid, identiteit en samenwerking: Eenheid in Verscheidenheid is het leidende principe van de nieuwe regionale organisatie. Tegelijkertijd gaat al het reguliere werk door, en als bijzondere activiteit organiseren we augustus 2013 de eerste Veiligheidsdag, met heel veel partners en vrijwilligersorganisaties samen.

2014

De regionalisering van 11 gemeentelijke korpsen naar één Brandweer IJsselland is een feit. Naast de brandweer voegen ook het regiobureau, de GHOR en het veiligheidsbureau zich onder de vlag de veiligheidsregio. Verbinding, Vakmanschap en Vertrouwen zijn het uitgangspunt waardoor iedere post en iedere collega zijn unieke bijdrage kan leveren aan het grote geheel. We houden in nauwe samenwerking met Waterschap en Defensie de unieke, meerweekse, grootschalige oefening Conecto over ons grootste risico hoog water. Als belangrijke pijlers in het werk staan samen redzaam zijn en Brandveilig leven vol in de aandacht. Een incident in de Krim aan het einde van het jaar blijft veel medewerkers nog lang bij. Een auto komt te water en ondanks alle inspanningen van brandweerploegen en omstanders overlijdt een peuter.

2015

Bij de vier clusterkazernes in Deventer, Kampen, Hardenberg en Zwolle starten in januari de verbouwingen. In april verhuizen de medewerkers naar brandweerkazerne Zwolle Zuid en de andere drie clusterkazernes. Er wordt door middel van chatsessies en vraaggesprekken een Medewerkers Tevredenheids Onderzoek (MTO) gehouden waarbij de organisatie een mooi doorontwikkeling laat zien met mogelijkheden voor groei. Weer is er een Veiligheidsdag, ditmaal in Hardenberg. Grote incidenten van dat jaar zijn een zeer grote brand in Kallenkote en Steenwijk.

2016

Na alle ontwikkelingen van de afgelopen jaren is iedereen en alles aan het landen, ontstaat er meer rust en overzicht, terwijl ook helder wordt waar verdere ontwikkeling mogelijk is. We ervaren enkele grote incidenten, waaronder een zwaar treinongeluk in Dalfsen en zeer grote branden in onder andere Deventer, Zwolle en Giethoorn. We pakken een landelijke operationele taak op, Specialistische Technische Hulpverlening, en investeren veel in repressieve arbeidsveiligheid.
Landelijke acties met een publieksvriendelijk karakter, in verband met FLO-vraagstukken, worden intern in collegiale samenspraak tussen de processen in goede banen geleid.

Afscheid

Op 19 december is Lieke Sievers geïnstalleerd als burgemeester van de gemeente Edam-Volendam. “Een mooie nieuwe stap, die ik niet had kunnen maken zonder de steun van mijn thuisfront. Ik kijk terug op acht jaar samen praten, denken, leren, ontwikkelen, delen en hard werken. Het menselijke contact stond daarbij altijd bovenaan. Ik hoop dat alle toekomstige plannen en voorstellen weer veel kansen en mogelijkheden voor mensen bieden om te groeien. Want als mensen groeien, groeit de organisatie ook. Brandweervrijwilligers nemen bijvoorbeeld vaker initiatief om hun eigen bedrijf over het voetlicht te brengen en zo hun talenten naast die van hulpverlener te delen. Deze regio en de mensen die er werken hebben alle reden om trots op elkaar en zichzelf te zijn!”

En wat brengt 2017 ons?

Het jaar 2017 heeft mooie kansen en projecten in petto voor medewerkers en management. De plannen maakten we hiervoor op teamniveau eind 2016 en enkele projecten hebben hun voorbereiding of aftrap al gehad. Denk bijvoorbeeld aan de aanbesteding van 24 nieuwe tankautospuiten tot en met 2021 of het nieuwe brandweer.nl.

Verbinding en ontwikkeling

Drie jaar na de regionalisering in 2014 is het weer tijd voor management en medewerkers om in de spiegel te kijken. Hoe staat het er voor met onze plannen bij de start van de nieuwe organisatie in 2014? Hoe IJsselands werken we en hoe ontwikkelen we ons als het gaat over vakmanschap, verbinden en vertrouwen? Dat doen we niet zonder reden, maar om ons werk slimmer te organiseren en, daar waar het kan, leuker te maken. Vanaf februari voeren we samen het gesprek over wat goed gaat en wat beter kan. Waar zien medewerkers zelf kansen om zich door te ontwikkelen? Aan het einde van het jaar komen enkele 'kritische vrienden', collega's uit andere veiligheidsregio's, om ons inzicht te geven in wat we nog kunnen versterken voor de toekomst.

Nieuwe leiding

Met het vertrek van Lieke Sievers eind december werd Arjen Schepers aangesteld als waarnemend commandant brandweer tot eind 2017. Met zijn aanstelling hebben de andere managementleden zijn taken en projecten overgenomen. Het managementteam heeft de gezamenlijk ambitie om de periode tot een definitieve invulling van de positie van algemeen directeur goed door te komen. Daarnaast adviseert het MT op basis van de uitkomsten van de zelfevaluatie het bestuur over het wervingsproces. Een profielschets wordt medio 2017 opgesteld. Het algemeen bestuur ziet de nieuwe algemeen directeur graag uiterlijk starten op 1 januari 2018.

Team Bevolkingszorg écht van start

In 2015 werd het Team Bevolkingszorg geëvalueerd. Dit team, met toen ruim 400 medewerkers, komt in actie bij de grotere incidenten en bestaat uit gemeentelijke collega's en medewerkers van de veiligheidsregio. Hun taken lopen uiteen van (crisis)communicatie, opvang en nazorg, analyse van gegevens, webcare en reiniging van bijvoorbeeld asbest. In 2016 is onder leiding van coördinerend secretaris Leonie Dennenberg hard gewerkt aan

het doorvoeren van de verbeterpunten en het bouwen van een nieuw, compact team. Op 12 december presenteerde het nieuwe team zich, een pool van 'nog maar' 86 crisisfunctionarissen. Met veel enthousiaste collega's, start het team op 23 januari 2017.

Veiligheidsdag

In 2017 is het de beurt aan Steenwijkerland om gastheer te zijn voor de Veiligheidsdag. Op 15 juli slaan hulpdiensten en partners de handen ineen om zich te presenteren aan het publiek. Met pakkende demo's, mooie voertuigen en betrokken collega's laten we de inwoners van onze regio zien wat 'zelfredzaamheid' inhoudt. Wat kun je zélf doen om een brand te voorkomen, om een naaste te helpen die een ongeval heeft gehad of om je buurt net dat beetje veiliger en leefbaarder te maken?

Netcentrisch werken in de dagelijkse zorg

Eind 2016 is gestart met het gebruik van het LCMS-systeem buiten de crisis om, om zo samen doorlopend in beeld te houden wat er speelt in de regio. De GHOR heeft deze manier van samenwerken gelijktijdig ingevoerd in haar geneeskundige netwerk. Op die manier wordt het regionale situatiebeeld ook rechtstreeks gevoed vanuit de gezondheidszorg. In 2017 gaat de GHOR door met het ontwikkelen van netcentrisch werken in de dagelijkse zorg.

Grote oefeningen

De van oorsprong monodisciplinaire oefening met alleen het geneeskundig netwerk is uitgegroeid tot een grote multidisciplinaire oefening in en rond het PEC Zwolle-stadion. Hierbij zijn meer partners en hulpdiensten betrokken. In het najaar organiseert Defensie in samenwerking met Waterschap Drents Overijsselse Delta, de veiligheidsregio en andere veiligheidspartners een grote hoogwateroefening.

Verminderd zelfredzamen

Zelfredzaamheid blijft ook in 2017 op verschillende manieren een thema. De workshops eerste hulp, die de GHOR organiseerde, zijn inmiddels overgedragen aan het Nederlandse Rode Kruis. Samen met brandweer en gemeenten verzet de GHOR de bakens nu in de richting van specifieke verminderd zelfredzame doelgroepen.

Dit jaarverslag is een uitgave van Veiligheidsregio IJsselland. Citaten en overname toegestaan, mits bronvermelding wordt toegepast. Tijdens kantoortijden zijn wij bereikbaar via telefoonnummer 088 119 7000

www.vrijsselland.nl

communicatie@vrijsselland.nl

@Vrijsselland

Veilig in IJsselland

Postbus 1453, 8001 BL Zwolle

Redactie: team Communicatie, Veiligheidsregio IJsselland
Fotografie: Marcel van Saltbommel en eigen archief
Vormgever: Houdbaar
Druk: Drukkerij Roelofs
Oplage: 1400
Uitgever: Veiligheidsregio IJsselland
Datum: januari 2017

VEILIGHEID: VOOR ELKAAR